

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12Csp/106/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217208670
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2018:2217208670.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., Bratislava, Mlynské nivy 44/b, IČO 35 910 739, zastúpeného: Jakubčák, advokátska kancelária, s. r. o., Bratislava, Michalská 14, proti žalovanému: S. S. Q.M., J. XX.XX.XXXX, Y. G. O. N., J. I. XXXX/XX, o zaplatenie 2.753,85 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 2.753,85 eur s 5% úrokom z omeškania ročne z istiny od 04.04.2017 do zaplatenia v splátkach po 100 eur mesačne, vždy do 20. dňa mesiaca, pod stratou výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Súd žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

(1) Žalobou zo dňa 07.04.2017 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k povinnosti zaplatiť mu 2.753,85 eur, úrok z omeškania v sadzbe 5% ročne a k náhrade trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že pri kontrole odberného miesta bolo dňa 27.06.2016 zistený odber zemného plynu bez uzavretej zmluvy. Po ukončení zmluvného vzťahu bol na meradle slúžiacom na meranie spotreby plynu dodávaného do miesta spotreby žalovaného zaznamenaný stav 2353 metrov³ a pri kontrole dňa 27.06.2016 bol na tom istom meradle zaznamenaný stav spotreby plynu 13720 metrov³. Uviedol, že žalobca je prevádzkovateľom a vlastníkom distribučnej siete, zabezpečuje distribúciu zemného plynu ku koncovým odberateľom, zabezpečuje pripojenie k distribučnej sieti a meranie spotreby zemného plynu. V distribučnej sieti prevádzkovej žalobcom sa nachádza zemný plyn patriaci všetkým dodávateľom zemného plynu, pre ktorých distribúciu prevádzkovateľ siete zabezpečuje, ako aj zemný plyn patriaci prevádzkovateľovi tejto siete. V prípade odberu plynu, ku ktorému dochádza bez platne uzavretej zmluvy o jeho dodávke nemôže plyn, ktorý takýto odberateľ odobral, patriť žiadnemu dodávateľovi zemného plynu (keďže neexistovala zmluva o dodávke zemného plynu a žiadny dodávateľ ani nemohol predpokladanú spotrebu daného odberateľa prevádzkovateľovi siete oznamovať) a plyn, ktorý takýto odberateľ odobral, teda patrí prevádzkovateľovi distribučnej siete. Aktívna legitimácia prevádzkovateľa distribučnej siete na uplatnenie nároku na náhradu škody vyplýva z ustanovenia § 82 ods. 2 zákona o energetike. Spolu so škodou je odberateľ plynu povinný uhradiť aj ušlý zisk. V danom prípade neoprávneným odberom plynu vznikla žalobcovi škoda, ktorú dňa 12.07.2016 vyčíslil na 2.753,85 eur, k čomu žalobca vystavil žalovanému daňový doklad č. 9000228164, žalovaný v čase splatnosti sumu nezaplatil.

(2) Súd vo veci vydal dňa 19.07.2017 platobný rozkaz, ktorý bol spolu so žalobou doručený žalovanému dňa 01.12.2017. Žalovaný podal proti platobnému rozkazu včas odpor s odôvodnením, že je vlastníkom nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na adrese odberného miesta v prípade vyúčtovania škody spôsobenej žalobcovi, kde malo prichádzať k neoprávnenému odberu plynu v rozhodnom období od 20.07.2010 do

27.06.2016. V rozhodnom období, ani v inom čase, uvedenú nehnuteľnosť neobýval ani inak neužíval. Počas rozhodného obdobia nehnuteľnosť užívala tretia osoba s rodinou, ktorá zámerne zatajila uvedené skutočnosti a neprihlásila sa na odber zemného plynu podľa ich dohody. Záznam žalobcu z kontroly dňa 27.06.2016 neobsahuje údaj, kto sa kontroly ako takej zúčastnil a kto ju podpísal. O prípade sa dozvedel až pri doručení platobného rozkazu. Keďže je známa konkrétna osoba, ktorej konaním k odberu ako takému dochádzalo, navrhol ju vypočuť a vyzvať žalobcu následne vziať žalobu voči žalovanému späť. Existenciu uvedenej tretej osoby s rodinou môžu potvrdiť aj bezprostrední susedia. Je namieste vyvodiť zodpovednosť voči konkrétnej osobe, ktorá uvedenú nehnuteľnosť a plnenia s ňou spojené užívala a mala osobný prospech z prípadu, škodu nespôsobil svojím konaním vlastníka nehnuteľnosti.

(3) Žalobca na odpor žalovaného reagoval replikou zo dňa 15.03.2017 tým, že žalovaný nespochybnil, že v spornom období bol vlastníkom nehnuteľnosti a že v tomto období na jeho odbernom mieste dochádzalo k odberu zemného plynu. Ďalej poukázal na rozhodnutia krajských súdov, ktoré v obdobných veciach riešili problematiku pasívnej legitímácie a teda zodpovednosti vlastníka nehnuteľnosti z neoprávneného odberu. Rovnako poukázal na skutočnosť, že v danom prípade nejde o spotrebiteľský vzťah, čo podložil opäť poukazom na rozhodnutie krajského súdu v obdobnej veci.

(4) Súd vo veci vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(5) Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. O. N. vyhotoveného cez katastrálny portál dňa 25.08.2016 je evidovaným vlastníkom rodinného domu na adrese odberného miesta žalovaný, od roku 2009.

(6) Žalobca dňa 30.08.2016 vystavil žalovanému vyúčtovanie škody za odber zemného plynu č. 9000228164 sumou spolu 2.753,85 eur, ktorá pozostáva z hodnoty zemného plynu odobratého za obdobie od 20.07.2010 až 27.06.2016 na uvedenom odbernom mieste 2.680,32 eur a nákladov zisťovania 73,53 eur. Škoda bola vypočítaná v zmysle vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z. z. s tým, že predstavuje cenu skutočne odobratého množstva zemného plynu.

(7) Svedkyňa K. U. vo svojej výpovedi uviedla, že na adrese odberného miesta býva s rodinou od roku 2009 na základe nájomnej zmluvy uzavretej so žalovaným, v súčasnosti plyn odoberajú na základe zmluvy uzavretej s dodávateľom od septembra alebo októbra 2017. Predtým bolo meradlo odmontované, asi pred tromi rokmi, kvôli čomu sa dožadovali vyúčtovania, ktoré im malo byť zaslané distribútorom. Nevedela sa vyjadriť, či má k dispozícii nejakú zmluvu za obdobie od júla 2010 do júna 2016. Žalovanému platia výlučne nájomné, energie platia sami priamo dodávateľom. Pri kontrole odberného miesta v júni 2016 bola prítomná jej dcéra.

(8) K výpovedi svedkyne poukázal žalovaný na to, že svedkyňa je ochotná náhradu škody uhradiť a jej výšku nenamieta, pokiaľ bude zaviazaný k zaplateniu náhrady žalovaný, navrhol určiť splátkové plnenie v primeranej výške 100 eur mesačne, aby úhrady zvládala svedkyňa.

(9) Podľa § 71 ods. 2 zák. 251/2012 z. z. o energetike (účinného od 01.09.2012) odberateľ plynu v domácnosti je povinný a) podieľať sa na úhrade oprávnených nákladov prevádzkovateľa distribučnej siete, ktoré sú spojené s pripojením odberného plynového zariadenia do distribučnej siete; spôsob výpočtu týchto nákladov určí úrad, b) umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete montáž určeného meradla a umožniť prevádzkovateľovi distribučnej siete prístup k určenému meradlu, c) poskytnúť potrebné údaje dodávateľovi plynu na prípravu alebo uzatvorenie zmluvy o dodávke plynu, d) udržiavať odberné plynové zariadenie v zodpovedajúcom technickom stave.

(10) Podľa § 82 ods. 1 písm. a/ zákona o energetike neoprávneným odberom plynu je odber bez uzavretej zmluvy o 1. pripojení k prepravnej sieti alebo o pripojení k distribučnej sieti, 2. dodávke alebo združenej dodávke plynu, alebo 3. prístupe do prepravnej siete a preprave plynu alebo prístupe do distribučnej siete a distribúcií plynu. Podľa ods. 2 odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Podľa ods. 3 ak nemožno vyčísliť skutočne

vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

(11) Podľa § 517 ods. 1 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ho nespĺní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Podľa ods. 2 ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

(12) Na základe zisteného skutkového stavu mal súd za preukázané, že na odbernom mieste v nehnuteľnosti patriacej žalovanému došlo k neoprávnenému odberu plynu. Napriek tomu, že k predmetnému odbernému miestu nebola uzavretá zmluva o dodávke zemného plynu, osoby, ktoré na nehnuteľnosti bývali, tam plyn neoprávnené odoberali. Žalobca túto skutočnosť zistil odpočtom z meradla a vyúčtoval vlastníkovi nehnuteľnosti - žalovanému náhradu škody vo výške skutočne odobratého množstva plynu. V danom prípade bola preukázaná existencia všetkých znakov zodpovednosti za škodu - 1. existencia protiprávneho úkonu, ktorý protiprávny úkon spočíva v neoprávnenom odbere - bez uzavretia zmluvy. To, že nájomca odoberal neoprávnené plyn bolo jednoznačne preukázané - svedkyňou a najmä tým, že na meradle bol zaznamenaný odber plynu. Pokiaľ sa týka 2. škody, táto takisto vznikla, a to už len tým, že sa odoberal plyn, teda, že došlo k neoprávnenému odberu (v zmysle zákona o energetike neoprávnený odber sa rovná škode). 3. Príčinná súvislosť v danom prípade takisto existuje, keďže k odberu plynu došlo bez zmluvného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným. Skutočnosť, že plyn odoberala iná osoba (nájomca), nemôže byť na ťarchu žalobcu a jedná sa o samostatný právny vzťah žalovaného a tretej osoby.

(13) Žalovaný sa nároku žalobcu bránil tým, že plyn odoberala iná osoba, nie on ako vlastník nehnuteľnosti, a teda škodu spôsobil jeho nájomca. Vzhľadom na objektívnu zodpovednosť je potrebné predchádzať prípadnému neoprávnenému odberu (ktorý by vlastník sám nezapríčinil) - v prípade prenájmu nehnuteľností po uzatvorení nájomnej zmluvy previesť odber plynu na nájomcu (a prípadne zároveň dohodnúť v nájomnej zmluve povinnosť nájomcu oznámiť vlastníkovi nehnuteľnosti ukončenie zmluvy o dodávke plynu zo strany dodávateľa), resp. v prípade užívania nehnuteľnosti - odberného miesta si usporiadať vzájomné vzťahy s treťou osobou. Jedná sa o povinnosť uloženú § 415 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí. Toto zákonné ustanovenie sa vzťahuje na všetkých účastníkov občianskoprávných vzťahov. Ak si niektorý účastník občianskoprávneho vzťahu neplní svoju všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu mu z tohto ustanovenia zákona, treba vyvodiť, že si neplní svoju právnu povinnosť, a teda koná protiprávne. Zodpovedá preto za škodu vzniknutú v príčinnej súvislosti s týmto opomenutím. Otázku pasívnej legitímácie žalovaného ako vlastníka nehnuteľnosti, na ktorej došlo k neoprávnenému odberu plynu, rieši súdna prax zhodne, na takéto rozhodnutia poukázal aj žalobca v replike - „Za odberateľa v zmysle uvedeného zákona je potrebné považovať v zásade osobu, ktorá nakupuje plyn na účel vlastnej spotreby /§ 3 písm. c) uvedeného zákona/ ale ak takejto niet, napríklad preto, že na odbernom mieste dochádza k odberu plynu a žiadna osoba nemá na dodávku plynu uzatvorenú zmluvu, teda žiadna osoba nie je kupujúcim plynu, je potrebné za odberateľa plynu, ktorý má povinnosť k náhrade škody, podľa odvolacieho súdu považovať osobu, ktorá je vlastníkom odberného miesta. Len táto osoba je v zásade oprávnená užívať svoju nehnuteľnosť a teda aj odberať plyn dodávaný do tohto odberného miesta. Ak sa vlastník nehnuteľnosti rozhodne svoju nehnuteľnosť odovzdať do užívania tretej osobe /napríklad na základe nájomnej zmluvy/, je to on, kto je oprávnený vybrať si túto tretiu osobu, kontrolovať dojednaný spôsob užívania nehnuteľnosti ale aj podmieniť odovzdanie nehnuteľnosti do užívania tretej osoby skutočnosťou, že táto tretia osoba uzatvorí zmluvu o dodávke plynu a stane sa tak skutočným odberateľom plynu, ktorý nakupuje plyn na účel vlastnej spotreby /prípadne bude mať zmluvu o dodávke plynu uzatvorenú samotný vlastník, ktorý si ním uhradenú cenu plynu bude riešiť vo vzťahu s touto treťou osobou; typicky v nájomnej zmluve dojednaná o povinnosti nájomcu platiť preddavky na úhrady cien energií, ktoré budú následne zo strany prenajímateľa zúčtované podľa vyúčtovania dodávateľa energií/. Ak vlastník tieto svoje oprávnenia nevyužije a svoju nehnuteľnosť, ktorá je odberným miestom plynu odovzdá do užívania tretej osoby bez

toho, aby táto mala uzatvorenú zmluvu o dodávke plynu alebo aby takúto zmluvu mal uzatvorenú on sám, a zároveň na odbernom mieste dochádza k odberu plynu, tak musí byť samotný vlastník na účely náhrady škody podľa § 82 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike považovaný za odberateľa plynu. ...“ - z rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 5Co/308/2017 zo dňa 11.10.2017.

(14) Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne. V danom prípade si žalobca voči žalovanému uplatnil nárok z titulu zodpovednostného vzťahu, žalovaný nezabezpečil zmluvný odber plynu na svojej nehnuteľnosti. Súd preto žalobe v plnom rozsahu vyhovel, priznal zároveň žalobcovi aj nárok na úrok z omeškania (uplatnený v súlade so zákonom) z priznanej čiastky, odo dňa navrhovaného žalobcom, keďže žalovaný sa preukázateľne s úhradou vyúčtovanej škody dostal do omeškania.

(15) Súd umožnil s prihliadnutím na súhlas žalobcu žalovanému dlh voči žalobcovi splácať, avšak v prípade, že sa omešká čo len s jednou splátkou, stane sa zvyšok dlhu splatný v celosti.

(16) Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

(17) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(18) Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(19) Súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu žalobcovi, ako po procesnej stránke úspešnej strane sporu.

(20) Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)